

2011.01.01-től hatályos

5/1991. (IV. 4.) IM rendelet

a jogi szakvizsgáról

Az igazságügyminiszter feladat és hatásköréről szóló 41/1990. (IX. 15.) Korm. rendelet 10. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. § (1) A bírósági és az ügyészségi fogalmazó, az ügyvédjelölt, a jogi előadó és más jogi munkakörben dolgozó jogász (a továbbiakban: jelölt) jogi szakvizsgát tehet.

(2) A jogi szakvizsga célja, hogy a jelölt - a joggyakorlati idő eltelte után - számot adjon gyakorlati szaktudásáról és jogalkalmazási készségéről.

(3) A jogi szakvizsga egységes, bármely jogterületen és jogi munkakörben önálló jogi munka végzésére jogosít.

(4) A jogi szakvizsgát az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Jogi Szakvizsga Bizottsága (a továbbiakban: Szakvizsga Bizottság) tagjaiból kijelölt vizsgabizottság előtt kell tenni.

(5) Az igazságügyi és rendészeti miniszter a Szakvizsga Bizottság tagjait az elméleti és a gyakorlati jogászok közül, az elnökét, elnökhelyettesét és titkárát pedig a Szakvizsga Bizottság tagjai közül öt évre nevezi ki. A Szakvizsga Bizottság tagjainak kinevezése - indokolt esetben - egy ízben legfeljebb az eredeti kinevezés időtartamával meghosszabbítható. A meghosszabbítás nem érinti a jövőbeni kinevezéseket.

(6) A Szakvizsga Bizottság elnöke vagy titkára a vizsgabizottság tagjai részére a vizsga tárgyainak megfelelő szakági értekezletet tarthat.

2. § (1) A jogi szakvizsgát megelőző joggyakorlat ideje legalább 3 év. A joggyakorlat idejébe csak a jogi végzettséget igazoló doktori oklevél megszerzése után jogi képezéshez kötött főállású munkakörben töltött idő számítható be. A különböző jogi munkaterületen szerzett joggyakorlat idejét össze kell adni. Külföldön szerzett diploma esetén, az annak magyarországi elismerését követően szerzett hazai joggyakorlat vehető figyelembe.

(2) A joggyakorlat ideje alatt a jelölt a munkáltatója által szervezett vagy más jogi szakmai oktatásban vehet részt. A munkáltató, illetve a szakmai kamara a szakmai oktatásban való részvételt kötelezővé teheti.

(3) A joggyakorlat megkezdése után a fizetés nélküli és a rendkívüli szabadság, a munkaviszony szünetelése, a katonai szolgálat, a szülési szabadság, a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozási segély és a táppénz, valamint az ösztöndíj folyósításának idejét összesen legfeljebb 3 hónap, az egyetemi doktori (PhD) képzés idejét legfeljebb 12 hónap tartamáig lehet a joggyakorlat idejébe beszámítani.

3. § A joggyakorlat tartamára vonatkozó adatokat

- a) a bírósági fogalmazó esetében a Legfelsőbb Bíróság, az ítéletábrta, illetve a megyei (fővárosi) bíróság elnöke,
- b) ügyészségi fogalmazó esetében a legfőbb ügyész, a fellebbviteli főügyész, illetve a megyei (fővárosi) főügyész,
- c) ügyvédjelölt esetében az illetékes megyei ügyvédi kamara,
- d) közjegyzőjelölt esetében az illetékes területi közjegyzői kamara,
- e) jogi végzettséggel rendelkező önálló bírósági végrehajtó, önálló bírósági végrehajtó-helyettes és önálló bírósági végrehajtó-jelölt esetében a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara,
- f) jogi előadó és más jogi munkakörben foglalkoztatott jogász esetében az őt foglalkoztató szerv vezetője tanúsítja.

4. § (1) A jogi szakvizsgára bocsátás iránti kérelmet a vizsga időpontjának megjelölésével a Szakvizsga Bizottsághoz kell benyújtani.

(2) A vizsgára bocsátás iránti kérelemhez csatolni kell

- a) a jogi végzettséget igazoló doktori oklevelet a közjegyző által hitelesített másolatban,
- b) a joggyakorlat, illetőleg az abba beszámítható működés teljesítését igazoló tanúsítványt,
- c) a vizsgadíj befizetéséről szóló igazolást.

(3) A jelöltnek a kérelemben meg kell jelölnie, hogy elsőként a vizsga melyik részéből (a továbbiakban: részvizsga) kíván vizsgát tenni, illetve, hogy a részvizsga tárgyai közül melyikből tesz írásbeli vizsgát.

(3a) A vizsgát az arra való jelentkezéstől számított négy hónapon belüli időpontra, a jelentkezés sorrendjében kell kitűzni azzal, hogy az időtartam számítása során figyelmen kívül kell hagyni azon időszakokat, amelyekre vizsga nem tűzhető ki.

(4) A kérelemről a Szakvizsga Bizottság titkára dönt. A vizsgára bocsátás iránti kérelmet elutasító határozat ellen nyolc napon belül felülvizsgálatra irányuló kérelmet lehet benyújtani. A kérelemről a Szakvizsga Bizottság elnöke harminc nap alatt dönt.

5. § (1) A jogi szakvizsga három részvizsgából áll. A részvizsgák vizsgatárgyai a következők:

- a) polgári jog és családjog, a gazdasággal kapcsolatos joganyag, polgári eljárási jog,

b) büntetőjog, büntető eljárási jog, büntetésvégrehajtási jog,

c) munkajog és társadalombiztosítási jog, alkotmányjog és közigazgatási jog, európai közösségi jog.

(2) A jelölt egy, általa választott vizsgatárgyból írásbeli, illetve valamennyi vizsgatárgyból szóbeli vizsgát tesz. Az írásbeli vizsga a szóbeli vizsgát megelőzi. Európai közösségi jog vizsgatárgyból írásbeli vizsga nem tehető.

(3) A részvizsgák sorrendjét a jelölt választja meg. A jelöltnek elsőként azt a részvizsgát kell letennie, amelynek vizsgatárgyából írásbeli vizsgát is tesz. A következő részvizsgára csak az előző részvizsga sikeres letétele után lehet jelentkezni. A jelentkezéshez csatolni kell az ideiglenes bizonyítványt vagy a jelentkezésben meg kell jelölni az ideiglenes bizonyítvány számát és keltét. A jelentkezés elutasításáról az elutasítás okának megjelölésével a Szakvizsga Bizottság a jelentkezés kézhezvételét követő 15 napon belül írásban tájékoztatja a jelentkezőt. Ellenkező esetben a részvizsga időpontját a Szakvizsga Bizottság a jelentkező által megjelölt, vagy amennyiben ez a jelentkezések száma függvényében nem lehetséges, az ahhoz képesti legkorábbi időpontra jelöli ki, és erről a jelentkezőt jelentkezés kézhezvételét követő 30 napon belül írásban tájékoztatja.

(4) A Szakvizsga Bizottság minden év április 30. napjáig ismertetőt ad ki, amelyben a részvizsgákon számon kérhető joganyag és a részvizsgatárgyak tételei szerepelnek. Az ismertetőt az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium honlapján is közzé kell tenni. Az ismertető évenként történő felülvizsgálatáról az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium gondoskodik.

(5) A megkezdett jogi szakvizsga öt év alatt tehető le; ha erre nem kerül sor, a jogi szakvizsga letételét újra meg kell kezdeni. Öt év eredménytelen eltelte esetén az addig letett részvizsgák érvényüket veszítik. A jogi szakvizsga megkezdettnek tekinthető az első részvizsgára való jelentkezés benyújtásával.

6. § A Szakvizsga Bizottság titkára az írásbeli és a szóbeli vizsga időpontját kitűzi, és erről a jelöltet írásban értesíti. A vizsgákat január 15-étől június 30-áig, és szeptember 1-jétől december 15-éig terjedő időszakokra kell kitűzni.

7. § (1) Az írásbeli vizsgán a jelölt beadványt vagy határozatot készít, illetőleg jogkérdésben véleményt nyilvánít.

(2) Az írásbeli feladat megoldására és kidolgozására négy óra időtartamot kell biztosítani. A jelölt az írásbeli feladat megoldásához jogszabálysöveget használhat.

(3) Az írásbeli vizsgán a rendfenntartás a Szakvizsga Bizottság titkára által kijelölt vizsgabiztos feladata. A jelölt az írásbeli feladat megoldását - aláírásával ellátva - a feladatlappal együtt a vizsgabiztosnak adja át.

(4) Ha a jelölt az írásbeli vizsgára vonatkozó szabályokat megszegi, a vizsgabiztos figyelmezteti. Súlyos szabálytalanság esetén, vagy ismételt eredménytelen figyelmeztetés után a vizsgabiztos a jelölt vizsgáját felfüggesztheti, és erről jelentést tesz a Szakvizsga Bizottság titkárának.

(5) Felfüggesztés esetén az írásbeli vizsgát meg kell ismételni.

8. § A Szakvizsga Bizottság titkára gondoskodik arról, hogy az írásbeli feladat megoldását és a feladatlapot a vizsgabizottság tagjai - jelöltenként külön zárt borítékban - megkapják. A feladat megoldását a tárgykör szerint illetékes vizsgabizottsági tag értékeli. Ha az írásbeli vizsga nem megfelelő, a vizsgabizottság dönt, hogy a jelölt a részvizsga tárgyából szóbeli vizsgát tehet-e, vagy az írásbeli vizsgát meg kell ismételnie.

9. § (1) A szóbeli vizsga a Szakvizsga Bizottság titkára által kijelölt három tagú vizsgabizottság előtt történik. A vizsgabizottság tagjai közül a Szakvizsga Bizottság titkára által esetenként felkért személy egyúttal a vizsgabizottság elnöke is. A vizsga nyilvános.

(2) A vizsgabizottság a jelölt vizsgáját akkor fogadja el, ha meggyőződött a jelölt rendszerező- és ítélőképességéről, valamint arról, hogy a vizsga joganyagát a gyakorlatban megfelelően alkalmazni tudja.

(3) A vizsgabizottság a jelölt vizsgáját zárt tanácskozásban értékeli, és a döntését nyilvánosan hirdeti ki.

(4) A szóbeli vizsgáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyben fel kell tüntetni a jelölt személyi adatait, a vizsga tárgyait, időpontját és értékelését. A jegyzőkönyvet a vizsgabizottság tagjai aláírják.

10. § (1) Az írásbeli és a szóbeli vizsga értékelése: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) érdemjeggyel történik. Az írásbeli vizsgát egy érdemjeggyel, a szóbeli vizsgát vizsgatárgyanként egy-egy érdemjeggyel kell értékelni.

(2) Mindhárom részvizsga letétele után az írásbeli vizsga és a szóbeli vizsgák érdemjegyeit - a nem megfelelő érdemjegyek figyelmen kívül hagyásával - össze kell adni. Az írásbeli vizsgára adott érdemjegyet kétszeresen kell számításba venni. A jogi szakvizsgán elérhető eredmények az érdemjegyek összesítése alapján

- kitűnő, ha az érdemjegyek összege 55,
- jeles, ha az érdemjegyek összege 50-54 között van,
- jó, ha az érdemjegyek összege 39-49 között van,
- közepes, ha az érdemjegyek összege 28-38 között van,
- megfelelő, ha az érdemjegyek összege 18-27 között van.

11. § (1) Ha a szóbeli vizsgán a jelölt egy vizsgatárgyból nem felelt meg, a vizsgabizottság e vizsgatárgyól pótvizsgára utasítja. A második pótvizsga sikertelensége esetén újabb pótvizsgának nincs helye, a részvizsgát meg kell ismételni. A részvizsgát meg kell ismételni akkor is, ha a jelölt több vizsgatárgyból nem felelt meg.

(2) A megismételt írásbeli vizsgára, illetve a pótvizsgára utasított jelölt legkésőbb hat hónapon belül tehet újabb vizsgát. Ha ezt elmulasztja, és a mulasztását elfogadható indokkal nem igazolja, a részvizsgát meg kell ismételnie.

12. § (1) A vizsgabizottság a részvizsga letételéről ideiglenes bizonyítványt, a jogi szakvizsga letételéről oklevelet ad ki (1. és 2. melléklet). Az oklevélen a jogi szakvizsga eredményét a 10. § szerinti értékelésnek megfelelően fel kell tüntetni.

(2) Az elveszett vagy megsemmisült oklevél vagy ideiglenes bizonyítvány pótlására a Szakvizsga Bizottság titkára tanúsítványt állít ki. A tanúsítvány kiállításának díja 6 000 Ft.

13. § (1) A jogi szakvizsga díja részvizsgánként 18 000 Ft. A megismételt írásbeli vizsga és a pótvizsga díja 15 000 Ft, a megismételt részvizsga díja 20 000 Ft.

(2) A vizsgadíjat a jelöltnek az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01483305-00000000 számú számlájára kell befizetnie.

(3) Ha a jelölt a már kitűzött vizsga elhalasztását kéri és az eljárásért 10 000 Ft díjat befizetett, vagy a vizsgán nem jelent meg, de távolmaradását a szóbeli vizsga időpontjától számított 8 napon belül kimentette és 10 000 Ft díjat befizetett, újabb vizsgaidőpont kitűzését kérheti. Ha a távolmaradását nem menti ki, vagy a 10 000 Ft díjat nem fizeti be, a vizsgadíjat elveszíti.

(4) A jelölt a már kitűzött részvizsga elhalasztását - a korábban letett részvizsgák megismétlésének kötelezettsége nélkül - részvizsgánként legfeljebb három alkalommal kérheti.

(5) Ha a jelölt a távolmaradását a (3) bekezdésben megjelölt időpontig kimenti, de újabb vizsgaidőpont kitűzését nem kéri, kérelmére a vizsgadíjat - a halasztási eljárásért befizetett díj levonásával - vissza kell utalni.

14. § (1) A vizsgabizottság tagját jelöltenként - a befizetett vizsgadíjból - 4500 Ft vizsgáztatói díj illeti meg. A vizsgabizottsági tagot valamennyi jelölt távolmaradása esetén 4500 Ft vizsgáztatói díj illeti meg.

(2) Az írásbeli vizsga biztosát vizsganaponként 5000 Ft, a jegyzőkönyvvezetőt 4000 Ft illeti meg.

15. § (1) A Szakvizsga Bizottság hivatalos pecsétje a Magyar Köztársaság címerét tartalmazó körpecsét, számmal ellátva a következő felirattal: „Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, Jogi Szakvizsga Bizottság, Budapest”.

(2) A Szakvizsga Bizottsághoz érkező kérelem és beadvány nyilvántartásba vétele az érkezés sorrendjében történik.

(3) Az ideiglenes bizonyítványon és az oklevélen, valamint más iraton a vizsgára bocsátás iránti kérelem ügyszámát kell feltüntetni.

(4) Az iratok kézbesítésére, a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó szabályok az irányadók.

16. § (1) A korábbi jogszabályok alapján tett jogi szakvizsga vagy az állam- és jogtudomány kandidátusa tudományos fokozat az e rendeletben szabályozott jogi szakvizsgával egyenértékű.

(2) A vizsga alól a korábbi jogszabályok alapján szerzett mentesítést a rendelet nem érinti.

17. § (1) Ez a rendelet 1991. október 1-jén lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a Szakvizsga Bizottság jelenlegi elnökének, elnökhelyetteseinek és tagjainak kinevezése megszűnik.

(2)-(4)

17/A. § E rendeletnek a 37/2010. (V. 14.) IRM rendelettel módosított 4. § (3a) bekezdését és 5. § (3) bekezdését a 2010. július 1-jét követően benyújtott jogi szakvizsgára (részvizsgára) bocsátás iránti kérelemmel érintett ügyekben kell alkalmazni.

1. számú melléklet az 5/1991. (IV. 4.) IM rendelethez

Ideiglenes bizonyítvány

A Jogi Szakvizsga Bizottság bizonyítja, hogy aki
....., év hó napján született, a jogi szakvizsga
..... részének tárgyaiból a mai napon a vizsgát letette.

Ennek az ideiglenes bizonyítványnak képesítő hatálya nincs és csak arra a célra szolgál, hogy a jelölt a vizsgája
másik részére jelentkezés alkalmával a vizsga részének letételét igazolja.

Budapest, 20..... év hó napján

.....
a bizottság elnöke

P. H.

.....
a bizottság tagja

.....
a bizottság tagja

2. számú melléklet az 5/1991. (IV. 4.) IM rendelethez

..... SZ.

A Jogi Szakvizsga Bizottság bizonyítja, hogy aki
..... év hó napján született, a mai napon a jogi szakvizsgát
eredménnyel letette.

Budapest, 20..... év hó napján

.....
a bizottság elnöke

P. H.

.....
a bizottság tagja

.....
a bizottság tagja